

Kraków, 15.06.2021 r.

Porozumienie Branżowe Na Rzecz Efektywności Energetycznej (POBE)
Adres kontaktowy: Ul. Cechowa 51/48, 30-614 Kraków

E-mail: pobe@pobe.pl; Internet: www.pobe.pl

Szanowny Pan
Waldemar Buda
Minister Rozwoju i Technologii

Szanowny Pan
Grzegorz Puda
Minister Funduszy i Rozwoju Regionalnego

Szanowni Panowie Ministrowie,

W nawiązaniu do konieczności szybkiego odejścia w Polsce od importu paliw kopalnych z Rosji jako porozumienie branżowe skupiające dwanaście organizacji związanych z efektywnością energetyczną budynków zwracamy się do Panów Ministrów z rekomendacją przyjęcia i wdrożenia konkretnego planu działań dotyczących efektywności energetycznej budynków. Komisja Europejska publikując w dniu 18 maja dokument „EU Energy Save” wchodzący w skład pakietu REPowerEU wezwała państwa członkowskie do przedłożenia do 1 lipca 2022 sprawozdania z działań podjętych w celu krótkoterminowego zmniejszenia zapotrzebowania na paliwa kopalne z Rosji.

W naszej ocenie zakres działań powinien wykorzystać propozycje działań zawarte w komunikacie „EU Save Energy” opublikowanym w ramach pakietu REPowerEU 18 maja 2022¹ w taki sposób, aby z jednej strony osiągnąć w możliwie szybkim czasie cel jakim jest uniezależnienie się Polski od paliw kopalnych pochodzących z Rosji, równocześnie zapewniając realne bezpieczeństwo energetyczne odbiorcom energii w Polsce. Podkreślamy konieczność prowadzenia transformacji krajowego sektora budynków w spójności z ramami prawnymi UE. Takie podejście jest kluczem do skutecznego wykorzystania w Polsce środków unijnych z dbałością o krótko i długofalowe korzyści dla właścicieli budynków oraz branży zajmującej się technologiami dla transformacji sektora budynków w kierunku neutralności klimatycznej.

W ramach najpilniejszych działań wymieniony w dokumencie EU Energy Save, które będą miały kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celu redukcji zużycia rosyjskich surowców wskazujemy przede wszystkim:

1. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej na następujące tematy:

- **konieczności zmniejszania strat energii w gospodarstwach domowych i małych przedsiębiorstwach** – zachęcająca obywateli do obniżania temperatury ogrzewania i kotłów, unikania zużycia energii w godzinach szczytu, zamykania drzwi, wyłączenia

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2022%3A240%3AFIN&qid=1653033053936>

ogrzewania w nieużywanych pomieszczeniach, gaszenia świateł, eliminacji powstawania przeciągów, obniżania zużycia energii w sklepach detalicznych. Powinno to również obejmować usługi doradcze, takie jak punkty kompleksowej obsługi lub materiały informacyjne do zwiększania efektywności energetycznej, przeznaczone dla obywateli i MŚP

- **informacji na temat stosowania materiałów izolacyjnych w budynkach** – podjęcie tematu łatwych do zainstalowania środków izolacyjnych na poddaszach i dachach, oraz przegrodach zewnętrznych, a także poprzez zastosowanie okien o wysokich parametrach i szyb zespolonych.
- **Ogrzewanie i klimatyzacja w budynkach** – ustawienia domyślne w kotłach kondensacyjnych można często dostosować w celu zwiększenia efektywności i zaoszczędzenia do 8% energii zużywanej do ogrzewania pomieszczeń i wody.
- **Zachęcanie do zakupu bardziej efektywnych urządzeń** – zapewnienie informacji i zachęt do zakupu bardziej wydajnych urządzeń np. poprzez rozpowszechnienie wiedzy dotyczącej wykorzystania interfejsu konsumenckiego EPREL (European Product Registration for Energy Labelling) zapewniającego łatwo dostępne porównywalne informacje. **Kampania informacyjna o praktycznym wykorzystaniu klas energetycznych w ogrzewaniu budynków.**

POBE proponuje przygotowanie specjalnej kampanii informacyjnej przez NFOŚiGW możliwie jeszcze jesienią 2022 r.

Przykład propozycji kampanii informacyjnych są przedstawione w załączniku A|.

2. **Wprowadzenie dodatkowych minimalnych standardów charakterystyki energetycznej budynków** w celu przyspieszenia remontów obejmujących również systemy ogrzewania (i chłodzenia), z odpowiednio ambitnymi harmonogramami i **ustaleniem ścieżki modernizacji budynków o najgorszych parametrach w świadectwie charakterystyki energetycznej "klasy G" do "klasy D"**.
Oznacza to również konieczność jak najszybszego wprowadzenia klas energetycznych budynków w Polsce i przyspieszenie transpozycji dyrektywy EPBD w Polsce do końca 2023 roku. POBE proponuje zorganizowanie okrągłego stołu czołowych organizacji branżowych w sprawie przyspieszenia wdrażania dyrektywy EPBD z 2018 roku.
3. Wprowadzenie w najszybszym możliwym czasie zerowej lub obniżonej stawki VAT na urządzenia do pozyskiwania i magazynowania energii odnawialnej w budynkach.
4. **Wpływ na ceny energii w celu zachęcenia do mniejszego zużycia energii i paliw poprzez zaplanowaną redukcję preferencyjnego traktowania paliw kopalnych i zryczałtowanych stawek za energię. Wprowadzenie progresywnych taryf i innych rozwiązań sprzyjających oszczędnościom i zachęcających do przejścia z gazu na energię elektryczną.**
POBE proponuje trwałe obniżenie stawki VAT za energię elektryczną do celów ogrzewania budynków.
5. **Wprowadzenie w zdefiniowanej perspektywie czasowej np. od 2030 roku krajowego zakazu stosowania kotłów wykorzystujących paliwa kopalne jako jedynych (samodzielnych) źródeł ciepła poprzez określenie wymogów dla wytwórców ciepła w oparciu o emisję gazów cieplarnianych lub rodzaj stosowanego paliwa.** Mimo że przekształcenie dyrektywy EPBD wprowadza jasną podstawę prawną dla takich krajowych zakazów, aby zaradzić obecnej niepewności prawnej, już teraz na mocy obowiązujących ram prawnych możliwe jest

wprowadzenie takich środków. Co więcej są one obecnie wprowadzane przez kilka państw członkowskich.

POBE proponuje wprowadzenie daty zakończenia stosowania paliw kopalnych w nowych budynkach w Polsce przed 2027 r.

6. Przegląd i zmiana przepisów w zakresie wprowadzania energii z OZE do sieci elektroenergetycznej oraz zastosowania innych źródeł OZE.

Np.

- Wprowadzenie obowiązku zakupu energii z OZE dla każdej spółki obrotu energią elektryczną w przypadku, gdy w czasie trwania umowy podmiot przez nią obsługiwany wykona mikro lub małą instalację OZE.
- Uproszczenie procedur związanych z instalacją urządzeń do produkcji energii elektrycznej z OZE. Zwolnienia z procedury uzyskania pozwolenia na budowę oraz skrócenie do 14 dni procedury wydawania warunków przyłączenia dla średniej wielkości instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE, do 200 kWp.

Ponadto w naszej ocenie konieczne jest prowadzenie następujących działań:

- 7. Wprowadzenie zobowiązań gwarantujących, że w kluczowych sektorach nastąpi zwiększenie efektywności energetycznej, planowe ograniczanie subsydiowania technologii wykorzystujących paliwa kopalne, konsekwentne promowanie technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii oraz szybki rozwój technologii i urządzeń energooszczędnych wykorzystując zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”.**
- 8. Audyty energetyczne i działania mające na celu ograniczenie strat ciepła** – zachęcanie do przeprowadzania audytów strat ciepła oraz podejmowania działań mających na celu unikanie strat ciepła z procesów wysokotemperaturowych. Zachęcanie MŚP do przeprowadzania audytów.
- 9. Przyspieszenie i wsparcie finansowe zastępowania systemów opartych na paliwach kopalnych systemami opartymi na odnawialnych źródłach energii** poprzez zachęty, takie jak ulgi podatkowe lub dotacje, mające na celu przyspieszenie wymiany systemów wykorzystujących paliwa kopalne na systemy wykorzystujące odnawialne i zdekarbonizowane źródła energii, zwłaszcza w istniejących budynkach, w których kotły mają ponad 12 lat. Proponujemy też wprowadzić **zapowiedź zmiany ulgi podatkowej od 2024 roku**
- 10. Wzmocnienie wdrażania wyników audytów energetycznych** w celu zapewnienia, że wdrażane są opłacalne środki oraz że przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP) i inne podmioty, takie jak instytucje publiczne, które nie podlegają obowiązkowi przeprowadzania audytów energetycznych, są zachęcane do przeprowadzania takich audytów i podejmowania działań na podstawie ich wyników. W tym kontekście należy również zająć się centrami danych i wykorzystaniem ciepła odpadowego.
W naszej ocenie poziom termomodernizacji w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze” powinna być określony i powiązany z wymogiem audytów audytu energetycznego. Bezpłatne audyty energetyczne w „Czystym Powietrzu”, w innych programach nie powinny obniżać kosztów kwalifikowanych programów wsparcia.

- 11. Wzmocnienie krajowych wymogów dotyczących efektywności energetycznej (i efektywnego gospodarowania zasobami) w nowych budynkach** poprzez wprowadzenie wymogów dotyczących systemów grzewczych oraz wprowadzenie norm budynków zeroemisyjnych (ZEB) od 2030 r. (od 2027 r. w przypadku budynków publicznych).
- 12. Certyfikacja i konserwacja** – bezpłatne porady, przeglądy, audyty energetyczne i świadectwa charakterystyki energetycznej, mające na celu budowanie świadomości i dostarczanie zaleceń dotyczących oszczędności energii, a także kontrole wrywkowe systemów ogrzewania i szybką konserwację w celu ograniczenia strat. Wprowadzenie corocznego obowiązku przeglądów instalacji/urządzeń grzewczych w budynkach.
- 13. Upowszechnianie innowacyjnych praktyk finansowania i wspieranie ESCO** – innowacyjne systemy finansowania np. ESCO i produkty finansowe mogą wspierać szersze stosowanie środków w zakresie efektywności energetycznej i generować oszczędności energii w perspektywie krótkoterminowej (systemy finansowania w oparciu o podatki i rachunek, kredyty hipoteczne na efektywność energetyczną, finansowanie ESCO).
- 14. Inteligentne praktyki sterowania w podstacjach ciepłowniczych** – wprowadzenie inteligentnego sterowania i monitoringu scentralizowanych podstacji ciepłowniczych, które nie są przystosowane do zapewnienia kontroli i eliminacji wahań temperatury zasilania oraz zwiększenia przepływu ciepłej wody do grzejników
- 15. Systemy automatyki budynków i zarządzania energią** – zachęcanie do instalowania systemów automatyki i kontroli budynków (BACS), które monitorują i automatycznie regulują zużycie energii elektrycznej i ciepła w budynkach.
- 16. Zaostrzenie krajowych wymogów dotyczących systemów grzewczych w istniejących budynkach**, obejmujące remonty kapitalne i wymianę starych kotłów oraz podłączenie do wydajnych systemów ciepłowniczych na obszarach gęsto zaludnionych tam, gdzie jest to realne ze względów technicznych i czasowych. Działałoby to równoległe z ustaleniem bardziej rygorystycznych limitów ekoprojektu dla systemów grzewczych na poziomie UE, co oznaczałoby datę 2029 jako końcową dla wprowadzania na rynek „samodzielnych” kotłów na paliwa kopalne oraz równoległą zmianę etykiet energetycznych (do 2025 r./2026 r.), Takie środki, jak dyrektywa EPBD, ekoprojekt i etykiety energetyczne, będą stanowiły zachętę do wprowadzania instalacji wykorzystujących pozyskiwanie ciepła z OZE i ograniczających zużycie paliw kopalnych na rynek i przyczynią się do osiągnięcia celu, jakim jest podwojenie tempa instalacji wykorzystujących pozyskiwanie ciepła z OZE i ograniczających zużycie paliw kopalnych. POBE proponuje nie przyśpieszać tej daty wprowadzenia zakazu z jednoczesnym poinformowaniem opinii publicznej o planie zakończenia sprzedaży samodzielnych urządzeń grzewczych w oparciu o paliwa kopalne w nowych budynkach w Polsce od 1 stycznia 2030 r.

Z wyrazami szacunku,

Paweł Lachman
Koordynator POBE

Załącznik A)

Propozycje POBE w zakresie: „**Dostarczanie informacji na temat łatwych do zainstalowania środków izolacyjnych w budynkach**”:

1. Zrobienie kampanii promującej renowację budynków na wzór kampanii „Renovate Europe” <https://www.renovate-europe.eu/about-the-campaign/> pokazującej korzyści płynące z termorenowacji budynków – współpraca ekspertów NFOŚiGW oraz POBE
2. W ramach poradnika <https://kalkulatorczystepowietrze.kape.gov.pl/> dołączyć korzyści płynące z izolacji dachu np. jak tu: <https://energysavingtrust.org.uk/advice/roof-and-loft-insulation/>
3. Pokazać kolejność kroków podczas termomodernizacji i ich opłacalność tak jak tu: <https://miwo.pl/w-termomodernizacji-liczy-sie-kolejnosc-dzialan/>
4. Zrobienie kampanii na bazie propozycji BPIE https://www.bpie.eu/wp-content/uploads/2022/03/Strategy-paper_Solidarity-and-resilience_An-action-plan-to-save-energy-now-1.pdf, gdzie są pokazane działania krótko- i długoterminowe (strona 1)